

Diszkrét matematika I. gyakorlat

Bogya Norbert

2011. december 15.

Tartalom

- 1 Teljes feladatsor #1
- 2 Teljes feladatsor #2
- 3 Teljes feladatsor #3
- 4 Válogatott feladatok

1. kérdés

(1) Mennyi a z komplex szám képzetes része az alábbiak közül, ha $(4 - 2i)z = 2 + 14i$?
 (Emlékeztető: a képzetes rész az i együtthatója a kanonikus alakban.)

!	-3 ☐	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	egyik sem ☐	!

Számolás, indoklás:

számolás, indoklás.

1. feladat

Mennyi a z komplex szám képzetes része az alábbiak közül, ha
 $(4 - 2i)z = 2 + 14i$?
 (Emlékeztető: a képzetes rész az i együtthatója a kanonikus alakban.)

1. kérdés

1. feladat

Mennyi a z komplex szám képzetes része az alábbiak közül, ha $(4 - 2i)z = 2 + 14i$?

(Emlékeztető: a képzetes rész az i együtthatója a kanonikuss alakban.)

Hint

Meg kell oldani a

$$(4 - 2i)z = 2 + 14i$$

egyenletet a komplex számok körében, ahol z az ismeretlen!

Megoldás

$$z = \frac{2 + 14i}{4 - 2i} = \dots = -1 + 3i$$

2. kérdés

(2) Igazak-e az alábbi egyenlőségek tetszőleges A, B, C halmazokra?

Ha $A \subseteq B$, akkor $A \times A \subseteq B \times B$.

$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$.

$A \cup (B \cap A) = A$.

!	igen ☐	nem ☐	!
!	igen ☐	nem ☐	!
!	igen ☐	nem ☐	!

2. feladat

Igazak-e az alábbi egyenlőségek tetszőleges A, B, C halmazokra?

- Ha $A \subseteq B$, akkor $A \times A \subseteq B \times B$.
- $A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$.
- $A \cup (B \cap A) = A$.

2. kérdés

2. feladat

Igazak-e az alábbi egyenlőségek tetszőleges A, B, C halmazokra?

- Ha $A \subseteq B$, akkor $A \times A \subseteq B \times B$.
- $A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$.
- $A \cup (B \cap A) = A$.

Hint

Mivel a vizsga tesztos, rajzolgatni is lehet.

Megoldás

- Igaz. (Kijön a definícióból.)
- Igaz. (Az unió disztributív a metszetre nézve.)
- Igaz. (Elnyelési tulajdonság.)

3. kérdés

(3) Legyen $A = P(\mathbb{N})$ az $\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ hatványhalmaza, és legyen $\rho = \{(X, Y) \in A^2 : X \cap Y \text{ véges}\}$. Mely tulajdonságokkal rendelkezik a ρ reláció az alábbiak közül?

☐	szimmetrikus ☐	antiszimmetrikus ☐	reflexív ☐	egyik sem ☐	☐

3. feladat

Legyen $A = \mathcal{P}(\mathbb{N})$ az $\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ hatványhalmaza, és legyen $\rho = \{(X, Y \in A^2 : X \cap Y \text{ véges})\}$. Mely tulajdonságokkal rendelkezik a ρ reláció az alábbiak közül?

szimmetrikus,   antiszimmetrikus,   reflexív,   egyik sem

3. kérdés

3. feladat

Legyen $A = \mathcal{P}(\mathbb{N})$ az $\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ hatványhalmaza, és legyen $\rho = \{(X, Y \in A^2 : X \cap Y \text{ véges})\}$. Mely tulajdonságokkal rendelkezik a ρ reláció az alábbiak közül?

szimmetrikus,   antiszimmetrikus,   reflexív,   egyik sem

Hint

Ne essünk azonnal teljesen kétségbe.

Megoldás

- Szimmetrikus. Triviális.
- Nem antiszimmetrikus. (Az előző miatt már ez is triviális.)
- Nem reflexív. Ez már nem feltétlen triviális. Ellenpélda:
 $\mathbb{N} \in \mathcal{P}(\mathbb{N})$ viszont $(\mathbb{N}, \mathbb{N}) \notin \rho$, mert $\mathbb{N} \cap \mathbb{N}$ nem véges.

4. kérdés

(4) Az $x^3 + x^2 - 2x + 10$ polinomot maradékosan osztjuk az $x + 3$ polinommal. Mi lesz az osztás maradéka az alábbiak közül?

!	-3 ○	-2 ○	0 ○	2 ○	1 ○	3 ○	$x - 3$ ○	$x^2 + 1$ ○	egyik sem ○	!

4. feladat

Az $x^3 + x^2 - 2x + 10$ polinomot maradékosan osztjuk az $x + 3$ polinommal. Mi lesz az osztás maradéka az alábbiak közül.

4. kérdés

4. feladat

Az $x^3 + x^2 - 2x + 10$ polinomot maradékosan osztjuk az $x + 3$ polinommal. Mi lesz az osztás maradéka az alábbiak közül.

Hint

Polinomosztást kell produkálni.

Megoldás

$$x^3 + x^2 - 2x + 10 = (x + 3) \cdot (x^2 - 2x + 4) - 2$$

5. kérdés

(5) Legyen F egy olyan formula, amelyik a „Ha péntek van és mindenki alszik, akkor senki sem fél” ítéletet formalizálja. Az alábbi

$$\begin{aligned} U : & (\forall x)(\exists y)(\neg A(x) \wedge F(y) \wedge P), \\ V : & (P \wedge (\forall x)A(x)) \rightarrow ((\forall y)\neg F(y)), \\ W : & (P \wedge (\forall x)(\exists y))(A(x) \vee F(y)). \end{aligned}$$

képletek közül (alkalmas elsőrendű nyelv esetén) melyik az, amelyik F -vel ekvivalens formula?

!	☐ U	☐ V	☐ W	☐ egyik sem	!

5. feladat

Legyen F egy olyan formula, amelyik a „Ha péntek van és mindenki alszik, akkor senki sem fél” ítéletet formalizálja. Az alábbi

- $U : (\forall x)(\forall y)(\neg A(x) \wedge F(x) \wedge P)$
- $V : (P \wedge (\forall x)A(x)) \rightarrow ((\forall y)\neg F(y))$
- $W : (P \wedge (\forall x)(\exists y))(A(x) \vee F(y))$

képletek közül (alkalmas elsőrendű nyelv esetén) melyik az, amelyik F -vel ekvivalens formula?

5. kérdés

5. feladat

Legyen F egy olyan formula, amelyik a „Ha péntek van és mindenki alszik, akkor senki sem fél” ítéletet formalizálja. Az alábbi

- $U : (\forall x) (\forall y) (\neg A(x) \wedge F(x) \wedge P)$
- $V : (P \wedge (\forall x) A(x)) \rightarrow ((\forall y) \neg F(y))$
- $W : (P \wedge (\forall x) (\exists y)) (A(x) \vee F(y))$

képletek közül (alkalmas elsőrendű nyelv esetén) melyik az, amelyik F -vel ekvivalens formula?

Megoldás

Egyértelmű, hogy a V formulát keressük. Az első mást jelent, az utolsó szintaktikailag nem is (jó) formula.

6. kérdés

(6) Igazak-e az alábbi kijelentések?

Létezik $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}^3$ bijektív leképezés.

Létezik $\mathbb{Q}^7 \rightarrow \mathbb{R}$ bijektív leképezés.

Létezik $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{N}^2$ bijektív leképezés.

!	igen ☐	nem ☐	!
!	igen ☐	nem ☐	!
!	igen ☐	nem ☐	!

6. feladat

Igazak-e az alábbi kijelentések?

- Létezik $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}^3$ bijektív leképezés.
- Létezik $\mathbb{Q}^7 \rightarrow \mathbb{R}$ bijektív leképezés.
- Létezik $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{N}^2$ bijektív leképezés.

6. kérdés

6. feladat

Igazak-e az alábbi kijelentések?

- Létezik $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}^3$ bijektív leképezés.
- Létezik $\mathbb{Q}^7 \rightarrow \mathbb{R}$ bijektív leképezés.
- Létezik $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{N}^2$ bijektív leképezés.

Hint

A feladat a számosságokhoz kapcsolódik.

Megoldás

- $|\mathbb{N}| = \aleph_0 = \aleph_0 = |\mathbb{N}^3| \implies$ létezik bijekció
- $|\mathbb{Q}^7| = \aleph_0 \neq c = |\mathbb{R}| \implies$ nem létezik bijekció
- $|\mathbb{R}| = c \neq \aleph_0 = |\mathbb{N}^2| \implies$ nem létezik bijekció

7. kérdés

(7) Mennyi az $A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix determinánása?

!	0 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	-1 ☐	-2 ☐	-3 ☐	egyéb ☐	!

7. feladat

Mennyi az $A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix determinánása?

7. kérdés

7. feladat

Mennyi az $A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix determinánsa?

Megoldás

Kifejtem a determinánst a második oszlopa szerint:

$$\begin{vmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = -2 \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} + 1 \begin{vmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} \\ = -2 \cdot (-1) + 1 \cdot (-2) = 0.$$

8. kérdés

(8) Az $A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix négyzetének hány zérus eleme van? (Azaz A^2 kilenc eleme közül hány egyenlő 0-val?)

!	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	4	☐	5	☐	6	☐	7	☐	8	☐	!

8. feladat

Az $A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix négyzetének hány zérus eleme van?
(Azaz A^2 kilenc eleme közül hány egyenlő 0-val?)

8. kérdés

8. feladat

Az $A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix négyzetének hány zérus eleme van?

(Azaz A^2 kilenc eleme közül hány egyenlő 0-val?)

Megoldás

			-1	2	1
			2	1	3
			1	0	1
-1	2	1	6	0	6
2	1	3	3	5	8
1	0	1	0	2	2

9. kérdés

(9) Az alábbiak közül mely esetben mondhatjuk, hogy egy négyzetes mátrix determinánsa **biztosan** nulla?

A mátrix sorvektorrendszere lineárisan független.

A mátrix megegyezik a transzponáltjával.

A mátrix valamelyik oszlopában minden elem nulla.

!	igen ☐	nem ☐	!

!	igen ☐	nem ☐	!

!	igen ☐	nem ☐	!

9. feladat

Az alábbiak közül mely esetben mondhatjuk, hogy egy négyzetes mátrix determinánsa **biztosan** nulla?

- A mátrix sorvektorrendszere lineárisan független.
- A mátrix megegyezik a transzponáltjával.
- A mátrix valamelyik oszlopában minden elem nulla.

9. kérdés

9. feladat

Az alábbiak közül mely esetben mondhatjuk, hogy egy négyzetes mátrix determinánsa **biztosan** nulla?

- A mátrix sorvektorrendszere lineárisan független.
- A mátrix megegyezik a transzponáltjával.
- A mátrix valamelyik oszlopában minden elem nulla.

Megoldás

- Biztosan NEM nulla. (Paralelepipedon.)
- Semmi releváns információ nincs a kijelentésben a feladat szempontjából.
- Biztosan nulla. (Kifejtjük a csupa nulla oszlop szerint.)

10. kérdés

(10) Az $\mathbb{R}^5$ -ben tekintsük az $S = \{(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) \in \mathbb{R}^5 : x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0\}$ részhalmazt. Hánydimenziós az S altér? (Gondoljunk a lineáris egyenletrendszerekről tanultakra!)

!	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	4	☐	5	☐	egyéb	☐	!

10. feladat

Az $\mathbb{R}^5$ -ben tekintsük az

$S = \{(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) \in \mathbb{R}^5 : x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0\}$ részhalmazt. Hány dimenziós az S altér? (Gondoljunk a lineáris egyenletrendszerekről tanultakra!)

10. kérdés

10. feladat

Az $\mathbb{R}^5$ -ben tekintsük az

$$S = \{(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) \in \mathbb{R}^5 : x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0\}$$

részalmazt. Hány dimenziós az S altér? (Gondoljunk a lineáris egyenletrendszerekről tanultakra!)

Hint

A tanár úr már gondolt rá.

Megoldás

Megoldjuk az egyenletet (egyenletrendszert), és a szabad változók száma adja a megoldásaltér dimenzióját. Most látható, hogy 4 szabadismeretlen van, tehát az S altér 4-dimenziós.

Tartalom

- 1 Teljes feladatsor #1
- 2 Teljes feladatsor #2
- 3 Teljes feladatsor #3
- 4 Válogatott feladatok

1. kérdés

(1) Legyen $A = \{0, 1, 3, 4, 5\}$ és $\rho = \{(x, y) \in A^2 : x - y = 1\} \subseteq A^2$. Mely tulajdonságokkal rendelkezik a ρ reláció az alábbiak közül?

?	antiszimmetrikus ☐	reflexív ☐	részbenrendezés ☐	egyik sem ☐	?

1. feladat

Legyen $A = \{0, 1, 3, 4, 5\}$ és $\rho = \{(x, y) \in A^2 : x - y = 1\} \subseteq A^2$. Mely tulajdonságokkal rendelkezik a ρ reláció az alábbiak közül?

antiszimmetrikus,   reflexív,   részbenrendezés,   egyik sem

1. kérdés

1. feladat

Legyen $A = \{0, 1, 3, 4, 5\}$ és $\rho = \{(x, y) \in A^2 : x - y = 1\} \subseteq A^2$.
Mely tulajdonságokkal rendelkezik a ρ reláció az alábbiak közül?
antiszimmetrikus, reflexív, részbenrendezés, egyik sem

Megoldás

- Antiszimmetrikus, mert $(a, b) \in \rho$ és $(b, a) \in \rho$ egyszerre nem is teljesülhet. (Logika - implikáció - $h \rightarrow \text{bármilyen} = \text{igaz.}$)
- Nem reflexív, mert bármely $a \in A$ esetében $a - a = 0$, azaz $(a, a) \notin \rho$.
- Nem részbenrendezés, mivel nem is reflexív. (Egyébként nem is tranzitív.)

2. kérdés

(2) Legyen $A = \mathcal{P}(\{1, 2\})$ és $B = \mathcal{P}(\{2, 3\})$, ahol tetszőleges X halmazra $\mathcal{P}(X)$ az X hatványhalmazát jelöli. Hány elemű az $A \triangle B$ halmaz?

!	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	4	☐	5	☐	6	☐	7	☐	egyik sem	☐	!

2. feladat

Legyen $A = \mathcal{P}(\{1, 2\})$ és $B = \mathcal{P}(\{2, 3\})$, ahol tetszőleges X halmazra $\mathcal{P}(X)$ az X hatványhalmazát jelöli. Hány elemű az $A \triangle B$ halmaz?

2. kérdés

2. feladat

Legyen $A = \mathcal{P}(\{1, 2\})$ és $B = \mathcal{P}(\{2, 3\})$, ahol tetszőleges X halmazra $\mathcal{P}(X)$ az X hatványhalmazát jelöli. Hány elemű az $A \triangle B$ halmaz?

Hint

Egyszerűen meg kell adni $A \triangle B$ -t.

Megoldás

- $A = \{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \{1, 2\}\}$
- $B = \{\emptyset, \{2\}, \{3\}, \{2, 3\}\}$
- $A \triangle B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A) =$
 $\{\{1\}, \{1, 2\}\} \cup \{\{3\}, \{2, 3\}\} = \{\{1\}, \{3\}, \{1, 2\}, \{2, 3\}\}$

3. kérdés

(3) Alteret alkotnak-e $\mathbb{R}^2$ -ben az alábbi részhalmazok?

$$\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x + 5y = 0\}$$

$$\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x + y = 25\}$$

$$\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 = 25\}$$

!	igen ☐	nem ☐	!

!	igen ☐	nem ☐	!

!	igen ☐	nem ☐	!

3. feladat

Alteret alkotnak-e $\mathbb{R}^2$ -ben az alábbi részhalmazok?

- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x + 5y = 0\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x + y = 25\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 = 25\}$

3. kérdés

3. feladat

Alteret alkotnak-e $\mathbb{R}^2$ -ben az alábbi részhalmazok?

- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x + 5y = 0\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x + y = 25\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 = 25\}$

Hint

Mi az altér definíciója?

Megoldás

- Igen, mert minden homogén lineáris egyenletrendszer megoldáshaltér.
- Nem altér, mert nincs benne a nullvektor.
- Nem, mert nincs benne a nullvektor.

4. kérdés

(4) Az $A = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$ mátrix transzponáltját A^T -tal jelölve mennyi az $A \cdot A^T$ szorzatmátrix determinánsa az alábbiak közül?

!	2 ☐	5 ☐	7 ☐	1 ☐	4 ☐	0 ☐	-5 ☐	más számérték ☐	nincs értelmezve ☐	!

4. feladat

Az $A = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$ mátrix transzponáltját A^T -tal jelölve mennyi az $A \cdot A^T$ szorzatmátrix determinánsa az alábbiak közül?

4. kérdés

4. feladat

Az $A = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$ mátrix transzponáltját A^T -tal jelölve mennyi az $A \cdot A^T$ szorzatmátrix determinánsa az alábbiak közül?

Megoldás

- $A^T = (0 \ 1 \ 2)$

		0	1	2
0		0	0	0
1		0	1	2
2		0	2	4

- $\det \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 2 & 4 \end{pmatrix} = 0$

5. kérdés

(5) Igazak-e szükségképpen az alábbi kijelentések, ha $A = (a_{ij})_{4 \times 4}$ (valós számokból álló) mátrixot jelöl, $A\vec{x} = \vec{0}$ az a homogén lineáris egyenletrendszer, amelynek mátrixa A , és a szóban forgó vektorok, illetve alterek az $\mathbb{R}^4$ vektortér elemei, illetve alterei.

Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere kétdimenziós.

!	igen ☐	nem ☐	!

Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere nulladimenziós.

!	igen ☐	nem ☐	!

Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere négydimenziós.

!	igen ☐	nem ☐	!

5. feladat

Igazak-e szükségképpen az alábbi kijelentések, ha $A = (a_{ij})_{4 \times 4}$ (valós számokból álló) mátrixot jelöl, $A\vec{x} = \vec{0}$ az a homogén lineáris egyenletrendszer, amelynek mátrixa A , és a szóban forgó vektorok, illetve alterek az $\mathbb{R}^4$ vektortér elemei, illetve alterei.

- Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere kétdimenziós.
- Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere nulladimenziós.
- Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere négydimenziós.

5. kérdés

5. feladat

Igazak-e szükségképpen az alábbi kijelentések, ha $A = (a_{ij})_{4 \times 4}$ (valós számokból álló) mátrixot jelöl, $A\vec{x} = \vec{0}$ az a homogén lineáris egyenletrendszer, amelynek mátrixa A , és a szóban forgó vektorok, illetve alterek az $\mathbb{R}^4$ vektortér elemei, illetve alterei.

- Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere kétdimenziós.
- Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere nulladimenziós.
- Ha A -nak van inverze, akkor az $A\vec{x} = \vec{0}$ megoldásainak altere négydimenziós.

Megoldás

- A -nak van inverze
- $\implies \det(A) \neq 0$
- $\implies A$ sorvektorai lineárisan független vektorrendszert alkotnak
- $\implies A$ Gauss-elimináció során nem tűnik el sor
- $\implies A$ lépcsős alaknak 4 sora van.
- $\implies$ Nincs szabadismeretlen.
- $\implies A$ megoldásaltér dimenziója nulla.

6. kérdés

(6) Tautológiák-e az alábbi formulák?

$$\left(\neg(\exists x)(\exists y)(\neg A(x) \vee \neg B(y)) \right) \leftrightarrow \left((\forall x)(\forall y)(A(x) \wedge B(y)) \right)$$

$$((A \vee B) \rightarrow C) \leftrightarrow ((A \rightarrow C) \vee (B \rightarrow C))$$

!	igen ☐	nem ☐	!

!	igen ☐	nem ☐	!

6. feladat

Tautológiák-e az alábbi formulák?

- $(\neg(\exists x)(\exists y)(\neg A(x) \vee \neg B(y))) \leftrightarrow ((\forall x)(\forall y)(A(x) \wedge B(y)))$
- $((A \vee B) \rightarrow C) \leftrightarrow ((A \rightarrow C) \vee (B \rightarrow C))$

6. kérdés

6. feladat

Tautológiák-e az alábbi formulák?

- $(\neg(\exists x)(\exists y)(\neg A(x) \vee \neg B(y))) \leftrightarrow ((\forall x)(\forall y)(A(x) \wedge B(y)))$
- $((A \vee B) \rightarrow C) \leftrightarrow ((A \rightarrow C) \vee (B \rightarrow C))$

Hint

Az egyik predikátum-, a másik ítéletkalkulusbeli formula.

Megoldás

- Tautológia: a $\leftrightarrow$ két oldalán egymással ekvivalens formulák állnak. (Ugyanaz a tagadás, más formában.)
- Ha nincs jobb ötlet: igazságtábla, és megnézni, hogy mindenhol igaz jön-e ki. NEM.

7. kérdés

(7) Legyen $f : \mathbb{Z}^2 \rightarrow \mathbb{Z}$, $(x, y) \mapsto x + y$ és $g : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}^2$, $x \mapsto (x - 1, x + 1)$. Melyek az igaz kijelentések az alábbiak közül?

☐ ?	f injektív ☐	g szürjektív ☐	g injektív ☐	egyik sem ☐	☐ ?

7. feladat

Legyen $f : \mathbb{Z}^2 \rightarrow \mathbb{Z}$, $(x, y) \mapsto x + y$ és $g : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}^2$, $x \mapsto (x - 1, x + 1)$. Melyek az igaz kijelentések az alábbiak közül?

f injektív, g szürjektív, g injektív,   egyik sem

7. kérdés

7. feladat

Legyen $f : \mathbb{Z}^2 \rightarrow \mathbb{Z}$, $(x, y) \mapsto x + y$ és
 $g : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}^2$, $x \mapsto (x - 1, x + 1)$. Melyek az igaz kijelentések az
alábbiak közül?

f injektív, g szürjektív, g injektív,   egyik sem

Megoldás

- f nem injektív. Ellenpélda: $(1, 4) \mapsto 5$, $(2, 3) \mapsto 5$ DE $(1, 4) \neq (2, 3)$.
- g nem szürjektív. A $(0, 0)$ -nak nincs őse.
- g injektív. Definíció szerint könnyen kijön.

8. kérdés

(8) Legyen $\vec{a} = (-3, 0, 1, 2)$, $\vec{b} = (-1, 2, 0, 0)$, $\vec{c} = (-2, -2, 1, 2)$ és $\vec{d} = (1, 2, 1, 2) \in \mathbb{R}^4$, és persze $\vec{0} = (0, 0, 0, 0)$. Melyek lineárisan függők az alábbi vektorrendszerek közül?

☐ $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$	☐ $\vec{b}, \vec{c}, \vec{d}$	☐ $\vec{a}, \vec{b}$	☐ $\vec{0}, \vec{a}, \vec{d}$	☐ egyik sem	☐ ?

8. feladat

Legyen $\vec{a} = (-3, 0, 1, 2)$, $\vec{b} = (-1, 2, 0, 0)$, $\vec{c} = (-2, -2, 1, 2)$ és $\vec{d} = (1, 2, 1, 2) \in \mathbb{R}^4$, és persze $\vec{0} = (0, 0, 0, 0)$. Melyek lineárisan függők az alábbi vektorrendszerek közül?

$\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$, $\vec{b}, \vec{c}, \vec{d}$, $\vec{a}, \vec{b}$, $\vec{0}, \vec{a}, \vec{d}$, egyik sem

8. kérdés

8. feladat

Legyen $\vec{a} = (-3, 0, 1, 2)$, $\vec{b} = (-1, 2, 0, 0)$, $\vec{c} = (-2, -2, 1, 2)$
és $\vec{d} = (1, 2, 1, 2) \in \mathbb{R}^4$, és persze $\vec{0} = (0, 0, 0, 0)$. Melyek
lineárisan függők az alábbi vektorrendszerek közül?
 $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$, $\vec{b}, \vec{c}, \vec{d}$, $\vec{a}, \vec{b}$, $\vec{0}, \vec{a}, \vec{d}$, egyik sem

Hint

Standard feladat, nincs szükség segítségre.

Megoldás

- Lineárisan függő.
- Lineárisan független.
- Lineárisan független.
- Lineárisan függő.

9. kérdés

(9) Legyen $A = \{0, 1, 2, 3, 4\}$, $\mathcal{C} = \{\{2\}, A \setminus \{2\}\}$, $\mathcal{D} = \{\{0, 2, 3\}, \{1, 2, 3\}, \{4\}\}$ és $\mathcal{E} = \{\mathcal{P}(\emptyset), \{1\}, \{3, 4\}\}$. A téglalapban felsoroltak közül melyek osztályozásai az A halmaznak?

?	$\mathcal{C}$	☐	$\mathcal{D}$	☐	$\mathcal{E}$	☐	egyik sem	☐	?

9. feladat

Legyen $A = \{0, 1, 2, 3, 4\}$, $\mathcal{C} = \{\{2\}, A \setminus \{2\}\}$,
 $\mathcal{D} = \{\{0, 2, 3\}, \{1, 2, 3\}, \{4\}\}$ és $\mathcal{E} = \{\mathcal{P}(\emptyset), \{1\}, \{3, 4\}\}$. A
 téglalapban felsoroltak közül, melyek osztályozásai az A halmaznak?

$\mathcal{C}$	$\mathcal{D}$	$\mathcal{E}$

9. kérdés

9. feladat

Legyen $A = \{0, 1, 2, 3, 4\}$, $\mathcal{C} = \{\{2\}, A \setminus \{2\}\}$,
 $\mathcal{D} = \{\{0, 2, 3\}, \{1, 2, 3\}, \{4\}\}$ és $\mathcal{E} = \{\mathcal{P}(\emptyset), \{1\}, \{3, 4\}\}$. A
téglalapban felsoroltak közül, melyek osztályozásai az A halmaznak?

$\mathcal{C}$	$\mathcal{D}$	$\mathcal{E}$

Hint

Mi a osztályozás?

Megoldás

- $\mathcal{C}$ osztályozás
- $\mathcal{D}$ nem osztályozás (a 2-es két blokkban szerepel)
- $\mathcal{E}$ nem osztályozás (a 2-es biztos nem szerepel egy blokkban sem)

10. kérdés

(10) Hány olyan eleme van a $\begin{pmatrix} 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix inverzének (a kilenc közül), amelyik egész szám?

Pontosabban, az A^{-1} -ben hány helyen van egész szám? (Tehát ha egy szám több helyen is fellép, akkor többször számoljuk.) Ha nem létezik az A^{-1} , akkor az „egyéb” lehetőséget jelölje meg.

!	1	☐	2	☐	3	☐	4	☐	7	☐	8	☐	9	☐	egyéb	☐	!

10. feladat

Hány olyan eleme van a $\begin{pmatrix} 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix inverzének (a kilenc közül), amelyik egész szám? Pontosabban, az A^{-1} -ben hány helyen van egész szám? (Tehát ha egy szám több helyen is fellép, akkor többször számoljuk.) Ha nem létezik az A^{-1} , akkor az „egyéb” lehetőséget jelölje meg.

10. kérdés

10. feladat

Hány olyan eleme van a $\begin{pmatrix} 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ mátrix inverzének (a kilenc közül), amelyek

egész szám? Pontosabban, az A^{-1} -ben hány helyen van egész szám? (Tehát ha egy szám több helyen is fellép, akkor többször számoljuk.) Ha nem létezik az A^{-1} , akkor az „egyéb” lehetőséget jelölje meg.

Megoldás

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 0 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right) \\ &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right) \\ &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -\frac{1}{2} & -1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right) \end{aligned}$$

Tartalom

- 1 Teljes feladatsor #1
- 2 Teljes feladatsor #2
- 3 Teljes feladatsor #3
- 4 Válogatott feladatok

1. kérdés

(1) Legyen U egy tetszőleges alaphalmaz (más szóval univerzum), és legyenek A, B, C az U tetszőleges részhalmazai. Igazak-e szükségképpen az alábbi egyenlőségek?

$$A \times \overline{A} = \emptyset$$

!	igen ☐	nem ☐	!

$$(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$$

!	igen ☐	nem ☐	!

$$A \triangle A = A$$

!	igen ☐	nem ☐	!

1. feladat

Legyen U egy tetszőleges alaphalmaz (más szóval univerzum), és legyenek A, B, C az U tetszőleges részhalmazai. Igazak-e **szükségképpen** az alábbi egyenlőségek?

- $A \times \overline{A} = \emptyset$
- $(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$
- $A \triangle A = A$

1. kérdés

1. feladat

Legyen U egy tetszőleges alaphalmaz (más szóval univerzum), és legyenek A, B, C az U tetszőleges részhalmazai. Igazak-e **szükségképpen** az alábbi egyenlőségek?

- $A \times \overline{A} = \emptyset$
- $(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$
- $A \triangle A = A$

Megoldás

- Hamis. Triviális.
- Igaz: a metszet disztributív az unióra nézve. (Fordítva is igaz.)
- Hamis: $A \triangle A = (A \cup A) \setminus (A \cap A) = A \setminus A = \emptyset$.

2. kérdés

(2) Legyen $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$, és tekintsük az alábbi leképezéseket:

$$\begin{aligned}\alpha : A \rightarrow A, (x, y) &\mapsto (y, x), & \beta : A \rightarrow A, (x, y) &\mapsto (x^3, -y), \\ \gamma : A \rightarrow \mathbb{Z}, (x, y) &\mapsto x + y, & \delta : \mathbb{Z} \rightarrow A, x &\mapsto (x, -x).\end{aligned}$$

Melyek injektívek ezen leképezések közül?

?	α	☐	β	☐	γ	☐	δ	☐	egyik sem	☐	?

2. feladat

Legyen $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$, és tekintsük az alábbi leképezéseket:

$$\begin{aligned}\alpha : A \rightarrow A, (x, y) &\mapsto (y, x), & \beta : A \rightarrow A, (x, y) &\mapsto (x^3, -y), \\ \gamma : A \rightarrow \mathbb{Z}, (x, y) &\mapsto x + y, & \delta : \mathbb{Z} \rightarrow A, x &\mapsto (x, -x).\end{aligned}$$

Melyek injektívek ezen leképezések közül?

2. kérdés

2. feladat

Legyen $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$, és tekintsük az alábbi leképezéseket:

$$\begin{aligned}\alpha : A \rightarrow A, (x, y) &\mapsto (y, x), & \beta : A \rightarrow A, (x, y) &\mapsto (x^3, -y), \\ \gamma : A \rightarrow \mathbb{Z}, (x, y) &\mapsto x + y, & \delta : \mathbb{Z} \rightarrow A, x &\mapsto (x, -x).\end{aligned}$$

Melyek injektívek ezen leképezések közül?

Megoldás

- α injektív. Definíció szerint könnyen kijön.
- β injektív. Definíció szerint könnyen kijön.
- γ nem injektív. Ellenpélda: $(2, 3) \mapsto 5$, $(1, 4) \mapsto 5$ DE $(2, 3) \neq (1, 4)$.
- δ injektív. Definíció szerint könnyen kijön.

3. kérdés

(3) Legyen $\mathcal{C} = \{\{1, 5, 6\}, \{0, 4\}, X\}$. Minek kell választanunk az X halmazt az alábbi téglalapban felsoroltak közül, hogy $\mathcal{C}$ osztályozás legyen a $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ halmazon?

!	$\emptyset$	$\{2\}$	$\{\emptyset, 3\}$	$\{2, 3\}$	$\{3, 4, 5\}$	egyik sem	!

3. feladat

Legyen $\mathcal{C} = \{\{1, 5, 6\}, \{0, 4\}, X\}$. Minek kell választanunk az X halmazt az alábbi téglalapban felsoroltak közül, hogy $\mathcal{C}$ osztályozás legyen a $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ halmazon?

$\emptyset$	$\{2\}$
$\{\emptyset, 3\}$	$\{2, 3\}$
$\{3, 4, 5\}$	egyik sem

3. kérdés

3. feladat

Legyen $\mathcal{C} = \{\{1, 5, 6\}, \{0, 4\}, X\}$. Minek kell választanunk az X halmazt az alábbi téglalapban felsoroltak közül, hogy $\mathcal{C}$ osztályozás legyen a $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ halmazon?

$\emptyset$	$\{2\}$
$\{\emptyset, 3\}$	$\{2, 3\}$
$\{3, 4, 5\}$	egyik sem

Hint

Csak annyit kell tudni, hogy mi az osztályozás.

Megoldás

Triviális: $\{2, 3\}$.

4. kérdés

(4) Igaz-e az alábbi relációk esetén, hogy a kérdéses reláció részbenrendezés?

$\{((x_1, y_1), (x_2, y_2)) \in \mathbb{Z}^2 \times \mathbb{Z}^2 : x_1 + y_1 \leq x_2 + y_2\}$ a $\mathbb{Z}^2$ halmazon

!	igen ☐	nem ☐	!

$\{(x, y) \in \mathbb{Z}^2 : x^2 = y^2\}$ a $\mathbb{Z}$ halmazon

!	igen ☐	nem ☐	!

$\{(x, y) \in \mathbb{Z}^2 : x^3 = y^3\}$ a $\mathbb{Z}$ halmazon

!	igen ☐	nem ☐	!

4. feladat

Igaz-e az alábbi relációk esetén, hogy a kérdéses reláció részbenrendezés?

- $\{((x_1, y_1), (x_2, y_2)) \in \mathbb{Z}^2 \times \mathbb{Z}^2 : x_1 + y_1 \leq x_2 + y_2\}$ a $\mathbb{Z}^2$ halmazon
- $\{(x, y) \in \mathbb{Z}^2 : x^2 = y^2\}$ a $\mathbb{Z}^2$ halmazon
- $\{(x, y) \in \mathbb{Z}^2 : x^3 = y^3\}$ a $\mathbb{Z}^2$ halmazon

4. kérdés

4. feladat

Igaz-e az alábbi relációk esetén, hogy a kérdéses reláció részbenrendezés?

- $\{((x_1, y_1), (x_2, y_2)) \in \mathbb{Z}^2 \times \mathbb{Z}^2 : x_1 + y_1 \leq x_2 + y_2\}$ a $\mathbb{Z}^2$ halmazon
- $\{(x, y) \in \mathbb{Z}^2 : x^2 = y^2\}$ a $\mathbb{Z}^2$ halmazon
- $\{(x, y) \in \mathbb{Z}^2 : x^3 = y^3\}$ a $\mathbb{Z}^2$ halmazon

Megoldás

- Nem, mivel nem antiszimmetrikus. Ellenpélda: $((-1, 1), (-2, 2))$ és $((-2, 2), (-1, 1))$ is benne van, de $(-1, 1) \neq (-2, 2)$.
- Nem, mivel nem antiszimmetrikus. Ellenpélda: $(-2, 2)$ és $(2, -2)$ is benne van, de $-2 \neq 2$.
- Igen részbenrendezés.

5. kérdés

(5) Legyen $S = \{(x, y, z) \in \mathbb{Q}^3 : x^2 < y^2 + z^2\}$. Az alábbi halmazok közül ikszelje be a megszámlálhatóan végteleneket!

☐	S	☐	$S \times \mathbb{N}$	☐	$S \cup \mathbb{Z}$	☐	$\mathbb{R}$	☐	$\mathbb{R} \setminus \mathbb{N}$	☐	egyik sem	☐	☐

5. feladat

Legyen $S = \{(x, y, z) \in \mathbb{Q}^3 : x^2 < y^2 + z^2\}$. Az alábbi halmazok közül ikszelje be a megszámlálhatóan végteleneket!

☐	S	☐	$S \times \mathbb{N}$	☐	$S \cup \mathbb{Z}$	☐	$\mathbb{R}$	☐	$\mathbb{R} \setminus \mathbb{N}$	☐	egyik sem

5. kérdés

5. feladat

Legyen $S = \{(x, y, z) \in \mathbb{Q}^3 : x^2 < y^2 + z^2\}$. Az alábbi halmazok közül ikszelje be a megszámlálhatóan végteleneket!

S	$S \times \mathbb{N}$	$S \cup \mathbb{Z}$	$\mathbb{R}$	$\mathbb{R} \setminus \mathbb{N}$	egyik sem

Hint

$$|\mathbb{N}| = |\mathbb{Q}| = \aleph_0, |\mathbb{R}| = c$$

Megoldás

- $|S| = \aleph_0$
- $|S \times \mathbb{N}| = \max\{\aleph_0, \aleph_0\} = \aleph_0$
- $|S \cup \mathbb{Z}| = \dots = \aleph_0$
- $|\mathbb{R}| = c$
- $|\mathbb{R} \setminus \mathbb{N}| = c$

6. kérdés

(6) Hány $\vee$ (diszjunciójel) kell az

$$A \rightarrow (B \leftrightarrow C)$$

formula teljes diszjunktív normálformájának felírásához? (Vigyázat, eggyel kevesebb, mint a diszjunció tagjainak száma.)

!	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	4	☐	5	☐	6	☐	7	☐	8	☐	!

6. feladat

Hány $\vee$ (diszjunciójel) kell az

$$A \rightarrow (B \leftrightarrow C)$$

formula teljes diszjunktív normálformájának felírásához? (Vigyázat, eggyel kevesebb, mint a diszjunció tagjainak száma.)

6. kérdés

6. feladat

Hány $\vee$ (diszjunkciójel) kell az $A \rightarrow (B \leftrightarrow C)$ formula teljes diszjunktív normálformájának felírásához? (Vigyázat, eggyel kevesebb, mint a diszjunkció tagjainak száma.)

Megoldás

A	$\rightarrow$	$(B$	$\leftrightarrow$	$C)$
i	i	i	i	i
i	h	i	h	h
i	h	h	h	i
i	i	h	i	h
h	i	i	i	i
h	i	i	h	h
h	i	h	h	i
h	i	h	i	h

$\Rightarrow$ 6 „igaz-sor”

$\Rightarrow$ 6 tag

$\Rightarrow$ 5 $\vee$ -jel

7. kérdés

(7) Melyik a $(\forall x)((\exists y)B(y) \rightarrow (\forall z)A(x, z))$ formula negáltjával ekvivalens formula az alábbiak közül?

$$F : (\forall x)((\forall z)A(x, z) \rightarrow (\exists y)B(y))$$

$$G : (\exists x)((\forall y)(\neg B(y)) \rightarrow (\exists z)(\neg A(x, z)))$$

$$H : (\exists x)((\exists y)B(y) \wedge (\exists z)(\neg A(x, z))).$$

!	☐ F	☐ G	☐ H	☐ egyik sem	!

7. feladat

Melyik a $(\forall x)((\exists y) B(y) \rightarrow (\forall z) A(x, z))$ formula negáltjával ekvivalens formula az alábbiak közül?

$$F : (\forall x)((\forall z) A(x, z) \rightarrow (\exists y) B(y))$$

$$G : (\exists x)((\forall y)(\neg B(y)) \rightarrow (\exists z)(\neg A(x, z)))$$

$$H : (\exists x)((\exists y) B(y) \wedge (\exists z)(\neg A(x, z)))$$

7. kérdés

7. feladat

Melyik a $(\forall x) ((\exists y) B(y) \rightarrow (\forall z) A(x, z))$ formula negáltjával ekvivalens formula az alábbiak közül?

$$F : (\forall x) ((\forall z) A(x, z) \rightarrow (\exists y) B(y))$$

$$G : (\exists x) ((\forall y) (\neg B(y)) \rightarrow (\exists z) (\neg A(x, z)))$$

$$H : (\exists x) ((\exists y) B(y) \wedge (\exists z) (\neg A(x, z)))$$

Hint

MELYIK...

Megoldás

H

8. kérdés

(8) Mennyi a t paraméter értéke, ha az $\mathbb{R}^3$ -beli

$$(1, 1, 2), (2, 1, t), (1, 2, 1)$$

vektorrendszer lineárisan függő?

!	0	1	3	5	7	-1	-3	-5	egyéb	!

8. feladat

Mennyi a t paraméter értéke, ha az $\mathbb{R}^3$ -beli

$$(1, 1, 2), (2, 1, t), (1, 2, 1)$$

vektorrendszer lineárisan függő?

8. kérdés

8. feladat

Mennyi a t paraméter értéke, ha az $\mathbb{R}^3$ -beli

$$(1, 1, 2), (2, 1, t), (1, 2, 1)$$

vektorrendszer lineárisan függő?

Hint

Determináns vagy Gauss-elimináció?

Megoldás

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & t \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & t-4 \\ 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & t-4 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} = 1 - t + 4 = 5 - t$$

$$5 - t = 0 \iff t = 5$$

9. kérdés

(9) Legyen $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ egy vektorrendszer az $\mathbb{R}^5$ vektortérben. Igazak-e **szükségképpen** az alábbi állítások (a „lin.” a „lineárisan” rövidítése)?

Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. független, akkor $\vec{v}_1 + \vec{v}_2 + \vec{v}_3 \neq \vec{0}$.

!	igen ☐	nem ☐	!

Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. függő, akkor van olyan $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$, hogy $\vec{v}_3 = \lambda \vec{v}_1 + \mu \vec{v}_2$.

!	igen ☐	nem ☐	!

Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. függő, akkor $\vec{v}_3, \vec{v}_2, \vec{v}_1$ is lin. függő.

!	igen ☐	nem ☐	!

9. feladat

Legyen $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ egy vektorrendszer az $\mathbb{R}^5$ vektortérben. Igazak-e **szükségképpen** az alábbi állítások (a „lin.” a „lineárisan” rövidítése)?

- Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. független, akkor $\vec{v}_1 + \vec{v}_2 + \vec{v}_3 \neq \vec{0}$.
- Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. függő, akkor van olyan $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$, hogy $\vec{v}_3 = \lambda \vec{v}_1 + \mu \vec{v}_2$.
- Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. függő, akkor $\vec{v}_3, \vec{v}_2, \vec{v}_1$ is lin. függő.

9. kérdés

9. feladat

Legyen $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ egy vektorrendszer az $\mathbb{R}^5$ vektortérben. Igazak-e szükségképpen az alábbi állítások (a „lin.” a „lineárisan” rövidítése)?

- Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. független, akkor $\vec{v}_1 + \vec{v}_2 + \vec{v}_3 \neq \vec{0}$.
- Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. függő, akkor van olyan $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$, hogy $\vec{v}_3 = \lambda \vec{v}_1 + \mu \vec{v}_2$.
- Ha $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ lin. függő, akkor $\vec{v}_3, \vec{v}_2, \vec{v}_1$ is lin. függő.

Megoldás

- Igaz.
- Nem igaz.
- Igaz.

10. kérdés

(10) Legyen $C = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 4 \\ 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{pmatrix}$. Melyik a C^{-1} mátrix legnagyobb abszolút értékű eleme?

!	-2	☐	1	☐	2	☐	3	☐	-12	☐	-7	☐	-4	☐	$-\frac{17}{2}$	☐	egyéb	☐	!

10. feladat

Legyen $C = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 4 \\ 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{pmatrix}$. Melyik a C^{-1} mátrix legnagyobb abszolút értékű eleme?

10. feladat

Legyen $C = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 4 \\ 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{pmatrix}$. Melyik a C^{-1} mátrix legnagyobb abszolút értékű eleme?

Megoldás

$$C^{-1} = \begin{pmatrix} 3 & -7 & 2 \\ -1 & 2 & 0 \\ -1 & 3 & -1 \end{pmatrix}$$

Tartalom

- 1 Teljes feladatsor #1
- 2 Teljes feladatsor #2
- 3 Teljes feladatsor #3
- 4 Válogatott feladatok

1. kérdés

(8) Alteret alkotnak-e $\mathbb{R}^2$ -ben az alábbi részhalmazok?

$$\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x - 3y = 1\}$$

$$\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x + 3y = 0\}$$

$$\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^3 = 23\}$$

!	igen ☐	nem ☐	!

!	igen ☐	nem ☐	!

!	igen ☐	nem ☐	!

1. feladat

Alteret alkotnak-e $\mathbb{R}^2$ -ben az alábbi részhalmazok?

- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x - 3y = 1\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x + 3y = 0\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^3 = 23\}$

1. kérdés

1. feladat

Alteret alkotnak-e $\mathbb{R}^2$ -ben az alábbi részhalmazok?

- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x - 3y = 1\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 2x + 3y = 0\}$
- $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^3 = 23\}$

Megoldás

- Nem, mert nincs benne a nullvektor.
- Igen. Minden homogén egyenlet(rendszer) megoldásai alteret alkotnak.
- Nem, mert nincs benne a nullvektor.

2. kérdés

(6) Melyik lesz sajátértéke a valós $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{pmatrix}$ mátrixnak az alábbiak közül?

☐ ?	☐ $-\sqrt{17}$	☐ -2	☐ 0	☐ 1	☐ -1	☐ 2	☐ 7	☐ $\sqrt{17}$	☐ egyik sem	☐ ?

2. feladat

Melyik lesz a sajátértéke a valós $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{pmatrix}$ mátrixnak az alábbiak közül?

2. kérdés

2. feladat

Melyik lesz a sajátértéke a valós $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{pmatrix}$ mátrixnak az alábbiak közül?

Hint

Főátlóból kivonok x -et, veszem az így kapott mátrix determinánsát, ami egy polinom, és ezen polinom gyökei a sajátértékek.

Megoldás

$$\begin{vmatrix} 1-x & 3 \\ 2 & 6-x \end{vmatrix} = (1-x)(6-x) - 3 \cdot 2 = x^2 - 7x$$

$$x^2 - 7x = 0 \iff x = 0 \text{ vagy } x = 7$$

3. kérdés

(7) Az alábbi

$$A : (\forall x)(\forall y)(\forall z)(xfygz = xgyfxgz \wedge xgyfz = xfzgyfz)$$

$$B : (\forall x)(\forall y)(\forall z)(xyzfg = xygxzgf \wedge xyfzg = xzgyzgf)$$

$$C : (\forall x)(\forall y)(\forall z)(xyzgf = xyfxzfg \wedge xygzf = xzfyzfg)$$

formulák közül melyik az, amelyik azt fejezi ki **fordított lengyel jelölésben**, hogy az f kétváltozós művelet disztributív a g kétváltozós műveletre?

!	A ☐	B ☐	C ☐	egyik sem ☐	!

3. feladat

Az alábbi

$$A : (\forall x)(\forall y)(\forall z)(xfygz = xgyfxgz \wedge xgyfz = xfzgyfz)$$

$$B : (\forall x)(\forall y)(\forall z)(xyzfg = xygxzgf \wedge xyfzg = xzgyzgf)$$

$$C : (\forall x)(\forall y)(\forall z)(xyzgf = xyfxzfg \wedge xygzf = xzfyzfg)$$

formulák közül melyik az, amelyik azt fejezi ki **fordított lengyel jelölésben**, hogy az f kétváltozós művelet disztributív a g kétváltozós műveletre?

3. kérdés

3. feladat

Az alábbi

$$A : (\forall x) (\forall y) (\forall z) (xfgz = xgyfxgz \wedge xgyfz = xfgzyfz)$$

$$B : (\forall x) (\forall y) (\forall z) (xyzfg = xygxzgf \wedge xyfzg = xzgyzgf)$$

$$C : (\forall x) (\forall y) (\forall z) (xyzgf = xyfxzfg \wedge xygzf = xzfyzfg)$$

formulák közül melyik az, amelyik azt fejezi ki **fordított lengyel jelölésben**, hogy az f kétváltozós művelet disztributív a g kétváltozós műveletre?

Hint

- MELYIK...?
- Lengyel jelölés = prefix ábrázolás
- Használjunk konkrét f és g -t, például szorzás és összeadás.

3. kérdés

3. feladat'

Melyik formula fejezi ki **fordított lengyel jelölésben**, hogy az f kétváltozós művelet disztributív a g kétváltozós műveletre?

Megoldás

- Infix ábrázolás:

$$x \cdot (y + z) = (x \cdot y) + (x \cdot z)$$

$$xf(ygz) = (xfy)g(xfz)$$

- Postfix ábrázolás:

$$xyz + \cdot = xy \cdot xz \cdot +$$

$$xyzgf = xyfxzfg$$

- Ez már elég. A válasz a C formula.

4. kérdés

(3) Hány $\vee$ (diszjunkció jel) van az $A \rightarrow (B \vee (\neg C))$ teljes diszjunktív normálformájában? (Vigyázat, eggyel kevesebb, mint a diszjunkció tagjainak a száma!)

!	0	○	1	○	2	○	3	○	4	○	5	○	6	○	7	○	egyéb	○	!

4. feladat

Hány $\vee$ (diszjunkció jel) van az $A \rightarrow (B \vee (\neg C))$ teljes diszjunktív normálformájában? (Vigyázat, eggyel kevesebb, mint a diszjunkció tagjainak a száma!)

4. kérdés

4. feladat

Hány $\vee$ (diszjunkció jel) van az $A \rightarrow (B \vee (\neg C))$ teljes diszjunktív normálformájában? (Vigyázat, eggyel kevesebb, mint a diszjunkció tagjainak a száma!)

Hint

Nem kell felírni a TDNF-et!

Megoldás

$$A \rightarrow (B \vee (\neg C)) \equiv h$$

$$A \equiv i \text{ ÉS } (B \vee (\neg C)) \equiv h$$

$$A \equiv i \text{ ÉS } B \equiv h \text{ és } \neg C \equiv h$$

$$A \equiv i \text{ ÉS } B \equiv h \text{ és } C \equiv i$$

1 kiértékelésre hamis $\implies$ 7 kiértékelésre igaz $\implies$ 7 diszjunkciós tag $\implies$ 6 darab $\vee$ jel

5. kérdés

(6) Igazak-e az alábbiak:

$\mathbb{R} \times \mathbb{N}$ megszámlálhatóan végtelen.

$|\mathbb{N}| = \aleph_0$ a legkisebb végtelen számosság.

$|\mathbb{Z} \times \mathbb{Q}| = \aleph_0$.

!	igen ☐	nem ☐	!
!	igen ☐	nem ☐	!
!	igen ☐	nem ☐	!

5. feladat

Igazak-e az alábbiak?

- $\mathbb{R} \times \mathbb{N}$ megszámlálhatóan végtelen.
- $|\mathbb{N}| = \aleph_0$ a legkisebb végtelen számosság.
- $|\mathbb{Z} \times \mathbb{Q}| = \aleph_0$.

5. feladat

Igazak-e az alábbiak?

- $\mathbb{R} \times \mathbb{N}$ megszámlálhatóan végtelen.
- $|\mathbb{N}| = \aleph_0$ a legkisebb végtelen számosság.
- $|\mathbb{Z} \times \mathbb{Q}| = \aleph_0$.

Megoldás

- Hamis: $|\mathbb{R} \times \mathbb{N}| = \max\{c, \aleph_0\} = c$.
- Igaz.
- Igaz, az indoklás ugyanaz, mint az elsőnél.

6. kérdés

(8) Legyen $\vec{a} = (3, 2, 0, 1)$, $\vec{b} = (-1, 1, 2, 1)$, $\vec{v} = (12, 3, -6, 0) \in \mathbb{R}^4$. Írjuk fel a $\vec{v}$ vektort $\vec{v} = \lambda \vec{a} + \mu \vec{b}$ alakban ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$). Melyik a $\lambda + \mu$ szám (tehát a két együttható összege) az alábbiak közül?

!	1	2	3	-1	0	-2	-3	-5	egyéb	!

6. feladat

Legyen $\vec{a} = (3, 2, 0, 1)$, $\vec{b} = (-1, 1, 2, 1)$,
 $\vec{v} = (12, 3, -6, 0) \in \mathbb{R}^4$. Írjuk fel a $\vec{v}$ vektort $\vec{v} = \lambda \vec{a} + \mu \vec{b}$
 alakban ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$). Melyik a $\lambda + \mu$ szám (tehát a két együttható
 összege) az alábbiak közül?

6. kérdés

6. feladat

Legyen $\vec{a} = (3, 2, 0, 1)$, $\vec{b} = (-1, 1, 2, 1)$, $\vec{v} = (12, 3, -6, 0) \in \mathbb{R}^4$. Írjuk fel a $\vec{v}$ vektort $\vec{v} = \lambda \vec{a} + \mu \vec{b}$ alakban ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$). Melyik a $\lambda + \mu$ szám (tehát a két együttható összege) az alábbiak közül?

Hint

Standard módszer vs. gondolkozzunk vs. vegyük észre.

Megoldás

$$\begin{pmatrix} 3 & -1 & | & 12 \\ 2 & 1 & | & 3 \\ 0 & 2 & | & -6 \\ 1 & 1 & | & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & | & 0 \\ 2 & 1 & | & 3 \\ 0 & 2 & | & -6 \\ 3 & -1 & | & 12 \end{pmatrix} \\ \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & | & 0 \\ 0 & -1 & | & 3 \\ 0 & 2 & | & -6 \\ 0 & -4 & | & 12 \end{pmatrix} \sim \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -3 \end{array} \right)$$

7. kérdés

(8) Legyen $A := \{0, 1, \dots, 8\}$, $\alpha := \{(x, y) \in A^2 : |x - y| < 6\} \subseteq A^2$, $\beta := \alpha^{-1}\alpha$ és $\gamma := A^2 \setminus \beta$. Az alábbiak közül mely tulajdonságokkal rendelkezik az A halmazon definiált γ reláció?

?	transzítív	☐	antiszimmetrikus	☐	dichotom	☐	egyik sem	☐	?

7. feladat

Legyen $A = \{0, 1, \dots, 8\}$, $\alpha = \{(x, y) \in A^2 : |x - y| < 6\} \subseteq A^2$, $\beta = \alpha^{-1}\alpha$ és $\gamma = A^2 \setminus \beta$. Az alábbiak közül mely tulajdonságokkal rendelkezik az A halmazon definiált γ reláció?

transzítív	antiszimmetrikus	dichotóm	egyik sem

7. kérdés

7. feladat

Legyen $A = \{0, 1, \dots, 8\}$, $\alpha = \{(x, y) \in A^2 : |x - y| < 6\} \subseteq A^2$, $\beta = \alpha^{-1}\alpha$ és $\gamma = A^2 \setminus \beta$. Az alábbiak közül mely tulajdonságokkal rendelkezik az A halmazon definiált γ reláció?

tranzitív	antiszimmetrikus	dichotóm	egyik sem

Hint

Legalább az alaphalmaz véges.

Megoldás

- $\alpha =$ „legfeljebb 5 távolságra vannak”
- $\alpha^{-1} = \alpha$
- $\beta =$ „legfeljebb 10 távolságra vannak” $= A^2$
- $\gamma = \emptyset$

$\implies \gamma$ tranzitív, antiszimmetrikus, nem dichotóm.

8.kérdés

(9) Az X mátrixról annyit tudunk, hogy

$$\begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 2 & -3 \end{pmatrix} \cdot X = \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}.$$

Melyik X az alábbi mátrixok közül?

!	$\begin{pmatrix} -2 & 7 \\ -2 & 9 \end{pmatrix}$	$\circ$	$\begin{pmatrix} -1 & 7 \\ 12 & 2 \end{pmatrix}$	$\circ$	$\begin{pmatrix} 2 & 11 \\ 1 & -7 \end{pmatrix}$	$\circ$	$\begin{pmatrix} -10 & 12 \\ -6 & 7 \end{pmatrix}$	$\circ$	$\begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 7 \end{pmatrix}$	$\circ$	egyik sem	$\circ$	!

8.feladat

Az X mátrixról annyit tudunk, hogy

$\begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 2 & -3 \end{pmatrix} \cdot X = \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}$. Melyik X az alábbi mátrixok közül?

8. kérdés

8. feladat

Az X mátrixról annyit tudunk, hogy

$\begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 2 & -3 \end{pmatrix} \cdot X = \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}$. Melyik X az alábbi mátrixok közül?

Hint

Találomra el is kezdhethünk behelyettesíteni.

Megoldás

$$\begin{aligned} X &= \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 2 & -3 \end{pmatrix}^{-1} \cdot \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -2 & 3 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -2 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -10 & 12 \\ -6 & 7 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

9. kérdés

(1) Legyen $A = \{0, 1, 2\}$, $\alpha = \{(0, 1), (0, 2), (1, 2)\} \subseteq A^2$ és $\beta = \{(0, 2)\} \subseteq A^2$. Melyik az $\alpha\beta$ reláció az alábbiak közül?

!	A^2	$A^2 \setminus \alpha$	$\emptyset$	α	β	egyik sem	!

9. feladat

Legyen $A = \{0, 1, 2\}$, $\alpha = \{(0, 1), (0, 2), (1, 2)\} \subseteq A^2$ és $\beta = \{(0, 2)\} \subseteq A^2$. Melyik az $\alpha\beta$ reláció az alábbiak közül?

A^2	$A^2 \setminus \alpha$	$\emptyset$	α	β	egyik sem

9. kérdés

9. feladat

Legyen $A = \{0, 1, 2\}$, $\alpha = \{(0, 1), (0, 2), (1, 2)\} \subseteq A^2$ és $\beta = \{(0, 2)\} \subseteq A^2$. Melyik az $\alpha\beta$ reláció az alábbiak közül?

A^2	$A^2 \setminus \alpha$	$\emptyset$	α	β	egyik sem

Hint

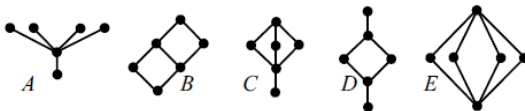
Relációszorzás „=” egymás utáni végrehajtás.

Megoldás

$\emptyset$

10. kérdés

(4) Az alábbi részbenrendezett halmazok közül melyiknek van legkisebb eleme?

?	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐	E	☐	egyiknek sincs	☐	?

10. feladat

Az alábbi részbenrendezett halmazok közül melyiknek van legkisebb eleme?

Megoldás

Mindnek van.

11. kérdés

(6) Legyen

$$\alpha : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, \quad x \mapsto \begin{cases} 1, & \text{ha } x = 1 \\ x - 1, & \text{ha } x > 1 \end{cases}$$

$$\beta : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, \quad x \mapsto x + 1.$$

Az alábbi kijelentések közül ikszeljük be az igazakat.

☐ α szürjektív	☐ β injektív	☐ β szürjektív	☐ az előzőek egyike sem	☐

11. feladat

Legyen

$$\alpha : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, \quad x \mapsto \begin{cases} 1, & \text{ha } x = 1 \\ x - 1, & \text{ha } x > 1 \end{cases}$$

$$\beta : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, \quad x \mapsto x + 1.$$

Az alábbi kijelentések közül ikszeljük be az igazakat.

☐ α szürjektív	☐ β injektív	☐ β szürjektív
☐ az előzőek egyike sem		

11. kérdés

11. feladat

Legyen

$$\alpha : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, \quad x \mapsto \begin{cases} 1, & \text{ha } x = 1 \\ x - 1, & \text{ha } x > 1 \end{cases},$$

$$\beta : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, \quad x \mapsto x + 1.$$

Az alábbi kijelentések közül ikszeljük be az igazakat.

α szürjektív	β injektív	β szürjektív
az előzőek egyike sem		

Megoldás

- α szürjektív, mert az x tetszőleges természetes szám őse (például) az $x + 1$ szám.
- β injektív, mert ha $x + 1 = y + 1$, akkor $x = y$.
- β nem szürjektív, mivel az 1-nek nincs őse.

12. kérdés

(7) Legyen $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N} \times \mathbb{N}$, $x \mapsto (x^2 + 5, x^2 + 1)$, és $\psi : \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z}$, $(x, y) \mapsto x - y$. Igazak-e az alábbiak:

„ $\varphi\psi$ szürjektív.”

!	igen ☐	nem ☐	!

„ φ injektív.”

!	igen ☐	nem ☐	!

„ ψ szürjektív.”

!	igen ☐	nem ☐	!

12. feladat

Legyen $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $x \mapsto (x^2 + 5, x^2 + 1)$, és $\psi : \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z}$, $(x, y) \mapsto x - y$. Igazak-e az alábbiak:

- „ $\varphi\psi$ szürjektív.”
- „ φ injektív.”
- „ ψ szürjektív.”

12. kérdés

12. feladat

Legyen $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N} \times \mathbb{N}$, $x \mapsto (x^2 + 5, x^2 + 1)$, és $\psi : \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z}$, $(x, y) \mapsto x - y$. Igazak-e az alábbiak:

- „ $\varphi\psi$ szürjektív.”
- „ φ injektív.”
- „ ψ szürjektív.”

Megoldás

- φ injektív, mert „koordinátánként” injektív.
- ψ szürjektív, mert egy negatív x egész szám őse például a $(0, |x|)$ számpár, pozitív egész x esetén az őse például $(x, 0)$, és a nullának is végtelen sok őse van.
- $\varphi\psi$ nem szürjektív. Nem létezik olyan $x \in \mathbb{N}$, melyre $x(\varphi\psi) = 0$.